

23) Ἀποικίαι. Ἰωνικαί· ἐκ Μιλήτου, Σινώπης — Ἡ Μεσημ-
βρία ἢ το δωρικὴ ἀποικία.

24) Πολλὰκις συνώδευον τὰ σιταγωγὰ πλοῖα τριήρεις πρὸς προφύ-
λαξιν ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐπιδρομῶν. Πρὸς Δ η μ: πρὸς Λ ε π τ., 30,
ἐνθα ὁ λόγος περὶ τῆς ἐλευθεριότητος τοῦ ἄρχοντος τοῦ Κ. Βοσπόρου
Λ ε υ κ ω ν ο ς ἐπιτρέψαντος τὴν ἐξαγωγὴν σίτου ἄνευ τελουσι. Ὁ Ξεῖρξος
ἐν Ἀδύφω ὡν εἶδε πλοῖα ἐκ τοῦ Πόντου σιταγωγὰ διεκπλέοντα τὸν Ἐλ-
λήσποντον καὶ εἰς Ἑλλάδα μεταβαίνοντα (Ἡρὸδ., Ζ', 147).

25) Τοῦτου ἕνεκα ὁ Φίλιππος προσβαλὼν τὸ Βυζάντιον κύριον σκο-
πὸν εἶχε νὰ παρενοχλῆ κατὰ βούλησιν τὴν σιτοπομπεῖαν τῶν Ἀθη-
ναίων. Ὅρα τὰ ἐν Π ε ρ ῖ Σ τ ε φ. τοῦ Δ η μ. 254, 307.

26) Δ η μ. πρὸς Λεπ., 31. Ὅρα καὶ τὸ ἀξίωμα τῶν Σι τ ο -
φ υ λ ἄ κ ω ν.

27) Richter αὐτόθι σ. 30.

28) Ἡ Θεοδοσία καὶ ἡ Φαναγορία ἐχορήγουν 180.000
μεδίωνων σίτου ἑτησίως εἰς τὸν Μιθριδάτην ἢ τοὶ ποσὸν εἴκοσι καὶ πέντε
ἑκατομμ. λιτρῶν. Ὅρα Atlas Univers d'Hist. et de Géogr. ὑπὸ
Bouillet σ. 829 στ. α' (ἔκδ. 1872)

29) Stretto di Calfa.

30) Τῷ 1793 ἰδρύθη, καὶ τὸ Ταϊγάνιον τῷ 1697.

31) Σημειούμεθα τοὺς κυριωτέρους. Πᾶς τις δύναται ἀνατρέχων
εἰς καταλλήλους γάρτας νὰ ἀναγράψῃ αὐτοὺς.

32) Ἡ ἡμετέρα αὐτοκρατορία κατὰ τὴν Γεωγραφίαν τῆς
Ἑμπορίας καὶ τῶν Συγκοινωνιῶν (Grundriss) ὑπὸ G.
Rothaug (ἐν Βιέννῃ 1890) ἔχει ἐμπορικὸν ναυτικὸν ἐκ 469 πλοίων, ὧν
τὰ 29 ἀτμήρη (ἐν σελ. 79).

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΚΙΤΟΛΟΓΙΑ

ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΒΙΘΥΝΙΚΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Α'. ΠΡΟΥΣΗΣ.

Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἡμετέρων Βιθυνικῶν ἰσχυρήθη ἐν τῇ συλ-
λογῇ καὶ μελέτῃ ἀνεκδότων Βυθυνικῶν νομισμάτων μὴ συμπεριληφθέν-
των ἐν ἑτέροις νομισματικαῖς συγγραμμάσιν. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μεγάλου
καὶ κλασικοῦ συγγραμμάτος τοῦ Mionnet καὶ τῆς ἡμετέρας συλ-
λογῆς ἐρεϊδόμενος συνέγραψα ὀλόκληρον νομισματικὴν μελέτην, ἐν ἣ
πραγματεύομαι περὶ τῶν νομισμάτων πέντε διασήμεων πόλεων τῆς Βι-
θυνίας, ἧτοι τῆς Προύσης, Νικομηδείας, Νικαίας, Κίου καὶ Ἀπαμείας.

Ἀποσπῶντες οὖν ἐκ τῆς τοιαύτης ἡμετέρας νομισματικῆς μελέτης
ἐρχόμεθα πρῶτον δημοσιεῦσαι τὰ περὶ Προύσης.

Γνωστὸν ἐστὶν ἐκ τῆς ἱστορίας ὅτι ἡ Προῦσα ἀπὸ τοῦ 73 ἔτους π.
Χ. ὀριστικῶς ὑπετάγη ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν κυριαρχίαν, συγκαταλεγμένη
μεταξὺ τῶν ἐλευθέρων πόλεων τῆς ὑπὸ Ἀνθυπάτου μὲν τὸ πρῶτον (Pro-
consul), κατόπιν ὑπὸ Στρατηγῶν (Praetor) καὶ βραδύτερον ὑπὸ Προ-
σβευτοῦ τοῦ Σεβαστοῦ καὶ Ἀντιστρατήγου (Legatus Augusti et
Propraetor) διοικουμένης Βιθυνίας. Ἐκ τῶν πρώτων ἀνθυπᾶτων τῆς
Βιθυνίας καὶ τοῦ Πόντου γνωστὸς τυγχάνει ὁ Γάιος Παπίριος Κάρβων
(C. Papirius Carbo), ὃν μαθάνομεν ἐκ τινῶν προυσαϊκῶν νομισμάτων
(ἀριθ. 1 καὶ 2) φερόντων ἀφ' ἐνὸς μὲν ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ, ἐπὶ τοῦ ἑτέρου
δὲ ἐπιγρ. ΓΑΙΟΥ ΠΑΠΗΡΙΟΥ ΚΑΡΒΩΝΟΣ., τὴν Ῥώμην προσωπο-
ποιημένην, καθήμενὴν ἐπὶ ὄπλων καὶ λαφύρων καὶ κρατοῦσαν δόρυ καὶ
Νίκην καὶ κάτωθι τὰ γράμματα ΡΩΜΗ.

Διατελοῦσα δὲ ἡ πόλις αὕτη πιστὴ καὶ μετ' ἐννοίας πολιτευομένη
πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἀπῆλαυσε πλήρους μονονομίας καὶ ἀστι-
κῆς ἐλευθερίας. «Πολιτευσάμενοι δὲ πρὸς Ῥωμαίους οἱ Προυσαεῖς εὐνοϊ-
κῶς ἐλευθερίας ἔτυχον».

Τὰ πρῶτα γνωστὰ προυσαϊκὰ νομίσματα ἐκόπησαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς
τοῦ Νέρωνος μέχρι Οὐαλεριανοῦ (54—263 μ. Χ.) καὶ φέρουσι τὰς προ-
τομάς τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων καὶ συζύγων αὐτῶν.

Τὰ πλεῖστα τῶν ἐν Προύσῃ κοπέντων νομισμάτων εἰσὶν ἐξ ὀρειχάλ-
κου καὶ τινὰ δὲ γάλικα· ἡ τέχνη τούτων ἐστὶ κομψὴ καὶ λίαν ὠραία.

1) Ἐμπ. Κεφαλὴ νέα πρὸς τὰ δεξιὰ μετ' ἐπιγρ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ,
καὶ κάτωθι ἡ χρονολογία ΔΚΣ (224).

Ὅπ. Ἡ Ῥώμη καθήμενὴ ἐπὶ λαφύρων καὶ ἐστραμμένη πρὸς τὰ
ἀριστερά, κρατοῦσα δὲ ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ μικρὰν Νίκην καὶ διὰ τῆς ἀρι-
στερᾶς δόρυ ἐπιγρ. ΕΠΙ. ΓΑΙΟΥ ΠΑΠΗΡΙΟΥ ΚΑΡΒΩΝΟΣ.

2) Ἐμπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Κεφαλὴ Βάκχου ἐστραμμένη νησῶ, κά-
τωθι ἡ χρονολογία ΔΚΣ (224)¹.

Ὅπ. ΕΠΙ. ΓΑΙΟΥ ΠΑΠΗΡΙΟΥ ΚΑΡΒΩΝΟΣ. Ἡ Ῥώμη καθη-
μένη ἀριστερᾷ ἐπὶ ὄπλων κρατοῦσα ἐν τῇ δεξιᾷ μικρὰν Νίκην, καὶ ἐν τῇ
ἀριστερᾷ δόρυ, κάτωθι ΡΩΜΗ.

3) Ἐμπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ἡ Ἀρτεμις τῆς Ἐφέσου μετὰ τῶν ὄβε-
λῶν καὶ ἐλάφων αὐτῆς.

4) Ἐμπ. ΠΡΟΥΣΑ. Πυργόφορος γυναικεῖα κεφαλὴ.

Ὅπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ, Ἐρως ὄρθιος στηριζόμενος ἐπὶ στήλης.

5) Ἐμπ. ΠΡΟΥΣΑ. Πυργόφορος γυναικεῖα κεφαλὴ.

Ὅπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ἡ Πελαγία Ἀφροδίτη ὄρθια βλέπουσα κατὰ
πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς· ἐκατέρωθεν ἵππος θαλάσσιος.

6) Ἐμπ. ΠΡΟΥΣΑ. Πυργόφορος γυναικεῖα κεφαλὴ.

Ὅπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ἡ Νίκη γυμνὴ, πτερωτὴ, στηρίζουσα τὴν
ἀριστερὰν ἐπὶ στήλης.

Ἐμπ. Κεφαλὴ Ἡρακλέους γενειάτου.

Ὅπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ὁ Ἐρμῆς ὄρθιος κρατῶν ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ
βαλάντιον, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ κηρύκειον.

ΤΑ ΤΟΥ ΝΕΡΩΝΟΣ.

8) Ἐμπ. ΝΕΡΩΝ, ΚΑΥΑΙΟΣ, ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΣ. Κε-
φαλὴ ἀκτινοειδῆς τοῦ Νέρωνος.

Ὅπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ἐντὸς στεφάνης ἐκ δάφνης ἐν δυσὶ γραμ-
μαῖς.

ΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΪΝΟΥ.

9) Ἐμπ. ΑΥ. ΝΕΡ. ΤΡΑΪΝΟΣ. Κ. C. T. Δ. Κεφαλὴ δαφνη-
φόρος τοῦ Τραϊνοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ.

Ὅπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ἡ Πελαγία Ἀφροδίτη, ὄρθια κατὰ πρόσω-
πον, ἔχουσα παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς ἐκατέρωθεν ἵππον θαλάσσιον.

10) Ἐμπ. ΑΥ. ΝΕΡ. ΤΡΑΪΝΟΣ. ΚΑΙ. CΕ. ΓΕΡ. Δ. Κεφαλὴ
τοῦ Τραϊνοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ.

Ὅπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. ΔΙΑ. ΟΛΥΜΠΙΟΝ. Ὁ Ζεὺς καθήμενος καὶ
ἐστραμμένος πρὸς τὰ δεξιὰ, κρατῶν ἐν τῇ ἀριστερᾷ σφαιραν μετ' ἐπικα-
θημένης Νίκης καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς δόρυ.

11) Ἐμπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ἡ Περσεφόνη βαδίζουσα καὶ κρατοῦσα
δι' ἐκάστης τῶν χειρῶν δῆρα.

12) ΑΥ. ΝΕΡ. ΤΡΑΪΝΟΣ. C. . . Κεφαλὴ δαφνηφόρος τοῦ Τραϊ-
νοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ.

Ὅπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ Ἀρτεμις ἢ Φωσφόρος (Lucifera) ἐνδεδυμέ-
νη μακρὰν ἐσθῆτα, βαδίζουσα πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ κρατοῦσα δι' ἐκά-
στης τῶν χειρῶν δῆρα.

13) . . . Ἐμπ. ΤΡΑΪΝΟΣ. Κεφαλὴ δαφνηφόρος.

Ὅπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Νίκη βαδίζουσα, κρατοῦσα ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ
στέφανον ἐκ δάφνης ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ φοίνικα.

14) Ἐμπ. ΑΥ. ΝΕΡ. ΤΡΑΪΝΟΣ. Κ. C. Γ. Δ. Κεφαλὴ δαφνη-
φόρος.

Ὅπ. ΠΡΟΥΣΑ. Ἡ Ἀνδρομέδα γυμνὴ, τὰς χεῖρας προσδεδεμένας
ἐπὶ βράχου, παρὰ τοῖς ποσὶν αὐτῆς θαλάσσιος ἵππος.

15) Ἐμπ. . . Κεφαλὴ τοῦ Τραϊνοῦ.

Ὅπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Γυνὴ ἐνδεδυμένη χιτῶνα κάθηται ἐπὶ λέον-
τος κατακεκλιμένου, ἔχουσα ἀμφοτέρως τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐπὶ τῆς κε-
φαλῆς.

16) Ἐμπ. Ἐτερον: ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Γυνὴ κατακεκλιμένη κρα-
τεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς κλάδον, ἐνώπιον αὐτῆς δένδρον.

17) Ἐτερον: ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Γυνὴ καθήμενὴ κρατεῖ διὰ τῆς δε-
ξιᾶς χειρὸς κλάδον, παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς ἕτερος κλάδος.

1) Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς χρονολογίας ταύτης στηριζόμενος ὁ νομισμα-
τολόγος Mionnet ἀνάγει τὴν ἀρχὴν τῆς Προύσης εἰς τὸ ἔτος 297 π. Χ.

ΤΑ ΤΗΣ ΣΑΒΙΝΑΣ (συνέχου του Ἀδριανοῦ).

18) Ἐμπ. SABEINA. SEBASTH. Κεφαλή τῆς Σαβίνας.
 *Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ὁ Ἀσκληπιὸς ὄρθιος.

ΤΑ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΑΥΡΗΛΙΟΥ.

19) Ἐμπ. ΑΥΤ. Κ. Μ. ΑΥΡ. ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ. SEB. Κεφαλή γυμνῆ τοῦ Αὐρηλίου πρὸς τὰ δεξιὰ.
 *Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ὁ Αἶας κλίνων τὰ γόνατα καὶ διαπερωμένος ὑπὸ τοῦ ξίφους αὐτοῦ.

ΤΑ ΤΟΥ ΛΟΥΚΙΟΥ ΟΥΨΗΡΟΥ.

20) Ἐμπ. ΚΑΙ Λ. ΟΥΨΗΡΟΣ. Κεφαλή γυμνῆ τοῦ Α. ΟὐΨήρου.
 *Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ὁ Ἀσκληπιὸς ὄρθιος.

ΤΑ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΔΟΥ.

21) Ἐμπ. Κ. Α. ΑΥΡ. ΚΟΜΟΔΟΣ. Κεφαλή τοῦ Κομμόδου νέου, πρὸς τὰ δεξιὰ, χλαμύς.
 *Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ (οὐτώ). Ἐξάστυλος ναὸς κατὰ πρόσοψιν.
 22) Ἐμπ. ΑΥΤ. Κ. Μ. ΑΥΡΗΑ. ΚΟΜΟΔΟΣ. ΑΥΤΩΝ. Κεφαλή δαφνηφόρος πρὸς τὰ δεξιὰ.
 *Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ὁ αὐτοκράτωρ ἐφιππος πρὸς τὰ δεξιὰ διατρυπῶν διὰ τῆς λόγχης κάπρον.
 23) Ἐμπ. ΑΥΤ. Κ. Μ. ΑΥΡΗΑ. ΚΟΜΜΟΔ. ΑΝΤΩΝ. Κεφαλή, δαφνηφόρος τοῦ Κομμόδου νέου.

*Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ὁ Ἀσκληπιὸς καὶ ἡ Ὑγίεια.

24) Ἐμπ. ΚΑΙ ΑΥΡΗΑ. ΚΟΜΜΟΔΟΣ. Κεφαλή δαφνηφόρος τοῦ Κομμόδου πρὸς τὰ δεξιὰ.
 *Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Τελεσφόρος ὄρθιος περιπετυλιγμένος ὑπὸ τοῦ τρίβωνος αὐτοῦ.

25) Ἐμπ. ΑΥ. Μ. ΑΥΡΗΑΙ. ΚΟΜΜΟΔΟΣ. Κεφαλή δαφνηφόρος τοῦ Κομμόδου.
 *Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΙΣ. ΤΟΝ. ΚΤΙΣΤΗΝ. ΠΡΟΥΣΙΑΝ. Κεφαλή τοῦ θεμελιωτοῦ Προυσίου.

26) Ἐμπ. Α. ΑΙΑ. ΑΥΡΗΑΙΟΣ. ΚΟΜΜΟΔΟΣ. Κεφαλή δαφνηφόρος τοῦ Κομμόδου πρὸς τὰ δεξιὰ.

*Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ἀετὸς ἠνεωγμένος ἔχων τὰς πτέρυγας καὶ κρατῶν τοὺς ἄνωξι λείαν.

27) Ἐμπ. ΑΥΤ. ΚΑΙ Α. . . ΚΟΜΜΟΔΟΣ. Κεφαλή γυμνῆ καὶ ἀγένητος τοῦ Κομμόδου νέου πρὸς τὰ δεξιὰ μετὰ χλαμύδος.

*Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Σάρατις καθήμενος ἐπὶ ἔδρας πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον· φιάλη ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ, παρὰ τοὺς πόδας Κέρβερος.

28) Ἐμπ. ΑΥΤ. ΚΑΙ ΛΑ . . . ΚΟΜΜΟΔΟΣ. Κεφαλή γυμνῆ τοῦ Κομμόδου νέου πρὸς τὰ δεξιὰ μετὰ χλαμύδος.

*Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ὁ Ζεὺς γυμνός, ὄρθιος, στηρίζων τὴν δεξιάν ἐπὶ σκήπτρου καὶ βλέπων πρὸς τὰ δεξιὰ.

29) Ἐμπ. Κ. Μ. ΑΥΡΗΑ. ΚΟΜΜΟΔ. ΑΝΤΩΝ. Κεφαλή δαφνηφόρος.

*Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ὁ Ἀσκληπιὸς ὄρθιος μετὰ φαίδου περιελισσομένης ὑπὸ ὄψεως.

30) Ἐμπ. . . . Κεφαλή τοῦ Κομμόδου.

*Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ράβδος τοῦ Ἀσκληπιοῦ μετὰ ὄψεως.

31) Ἐμπ. Ἐτερον. Ἡ ὕγεια ὄρθια καὶ ὄφρις παρ' αὐτῇ πρῶγων ἐντὸς φιάλης.

32) Ἐμπ. ΑΙΑ. ΑΥΡΗΑΙΟΣ. ΚΟΜΜΟΔΟΣ. Κεφαλή δαφνηφόρος.

*Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ἡ Δήμητρα βαδίζουσα καὶ κρατοῦσα δύο δῆδας.

33) Ἐμπ. ΑΥΤ. Κ. Μ. ΑΥΡ. ΚΟΜΜΟΔΟΣ. Κεφαλή δαφνηφόρος τοῦ Κομμόδου πρὸς τὰ δεξιὰ.

*Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ἡ Νίκη ὄρθια ἐπὶ σφαιρᾷς ἑστραμμένη πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ κρατοῦσα στέφανον διὰ τῆς δεξιᾷς καὶ φιάλην διὰ τῆς ἀριστερᾷς.

34) Ἐμπ. Α. Μ. ΑΥΡΗΑΙ. ΚΟΜΜΟΔΟΣ. Κεφαλή δαφνηφόρος καὶ γενετοφόρος πρὸς τὰ δεξιὰ.

*Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ὁ αὐτὸς τύπος τῷ 33φ.

35) Ἐμπ. ΑΥΤ. Κ. Μ. ΑΥΡΗΑΙΟΣ. ΚΟΜΟΔΟΣ. ΑΝΤΩΝ. Κεφαλή δαφνηφόρος καὶ ἐλαφρῶς πωγωνοφόρος τοῦ Κομμόδου πρὸς τὰ δεξιὰ μετὰ χλαμύδος.

*Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Ἡ Τύχη ὄρθια φέρουσα ποδῆρη ἐσθῆτα, μόνιον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, πηδάλιον ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ καὶ κέρας τῆς Ἀμαλθείας ἐν τῇ ἀριστερᾷ.

36) Ἐμπ. Ἐτερον. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Γυνὴ ὄρθια φέρουσα ποδῆρη ἐσθῆτα καὶ κρατοῦσα διὰ τῆς δεξιᾷς φιάλην καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾷς κέρας τῆς Ἀμαλθείας.

37) Ἐμπ. . . . Κεφαλή τοῦ Κομμόδου.

*Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. Εἰκὼν γυμνῆ ὄρθια πρὸς τὰ ἀριστερὰ πρὸ θυσιαστηρίου, κρατοῦσα φιάλην ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ, τὴν δὲ ἀριστερὰν ἔχουσα μετέωρον πλησίον δένδρου.

38) Ἐτερον. Ἀετὸς ὄρθιος.

39) Ἐτερον. Ὄφρις ἐλισσόμενος σπειρηθόν.

40) Ἐμπ. Α. ΑΙΑ. ΑΥΡΗΑΙ. ΚΟΜΜΟΔΟΣ. Κεφαλή πωγωνοφόρος καὶ πυργοφόρος τοῦ Κομμόδου μετὰ χλαμύδος ἐπὶ τοῦ στήθους.

*Οπ. ΠΡΟΥΣΑΕΙΣ. ΤΟΝ. ΚΤΙΣΤΗΝ. ΠΡΟΥΣΙΑΝ. Κεφαλή διαδηματοφόρος τοῦ θεμελιωτοῦ Προυσίου.

(Ἀκολουθεῖ).

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΑΡΧΑΙΟΥ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

Πρὸ δύο ἐτῶν ὁ λοχαγὸς Μπάουερ ἀναζητῶν τὸν δολοφόνον τοῦ x. Δαλγκλέις, σκώτου ἐμπόρου ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἀσίᾳ, ἀνεκάλυψε ἐν τῷ σινικῷ Τουρκεστάν τὰ λείψανα ὑπογείου πόλεως· παρ' αὐτὴν δὲ ἐν τινὶ ἀνασκαφέντι χώρῳ εἶρε περιέργων χειρογράφων ἐπὶ φλοιοῦ σημύδας ὅπερ συμπαρέλαβε μετ' αὐτοῦ εἰς Ἰνδικὴν πρὸς ἐξέτασιν αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ἀρμόδιων. Τὸ χειρόγραφον περιγράφεται ὡς ἐξαχθὲν ἐκ τῆς βάσεως ἐνδὸς τῶν ἀρχαίων περιέργων ἐκεῖνων ἰδρυμάτων, τῶν εὐρισκομένων ἀκριβῶς ἔξω ὑπογείου πόλεως παρὰ τὸ Κουχάρ. Τὰ ἰδρύματα ταῦτα λέγονται ὡς ἔχοντα ὕψος 50 — 60 ποδῶν, σχήματος ὑψηλῆς καὶ εἰς αἰγμὴν ἀποληγούσης καλύβης καὶ εἶναι ἐκτισμένα μετὰ πολλῆς τῆς στερεότητος διὰ πλίνθων ἐξηραμμένων ἐν τῷ ἀέρι. Ὁ διδάκτωρ Χέρνλ, ὅστις ἀνελάβε τὴν ἐξέτασιν τοῦ χειρογράφου, φρονεῖ ὅτι τὰ ἰδρύματα ταῦτα εἶναι βουδδικά, περιλαμβάνοντα θάλαμον, ἐν ᾧ περικλείονται κειμήλια καὶ λοιπά. Οἱ θάλαμοι οὗτοι εὐρίσκονται ἐν γένει παρὰ τὴν ἐπιάνειαν τοῦ ἐδάφους καὶ συχνάκις ἀνασκάπτονται ὑπὸ προσώπων πρὸς ἀναζήτησιν κεκρυμμένων θησαυρῶν. Οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος ἕνεκα τοῦ ὁποίου χειρογράφου φλοιοῦ σημύδας, διασωθὲν οὕτως ἐκ τῆς πιθανότητος βλάβης, νὰ μὴ διατηρηθῆ ἐπ' ἀόριστον σχεδόν, ὅταν μάλιστα ὁ θάλαμος ἐν ᾧ εὐρίσκεται ἦναι ἐρμητικῶς κεκλεισμένος.

Ὁ διδάκτωρ Χέρνλ ἀνεκoinώσατο ἤδη εἰς τὴν Ἀσιατικὴν Ἐταιρίαν τῆς Βεγγάλης τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξέτασεως τοῦ χειρογράφου. Τοῦτο εἶναι γεγραμμένον ἐν σάνσκριτικῇ γλώσσῃ τύπου λίαν ἀρχαίου, οὐχὶ διὰ τῶν Σαραδικῶν χαρακτήρων τῆς Κάσιμης, ὡς κατ' ἀρχὰς ὑπετέθη, ἀλλὰ διὰ Γουπταϊκῶν χαρακτήρων, ὅτινες εἶναι καὶ πολλῶν ἀρχαιότεροι. Ἰδιαιτέρα μέρη αὐτοῦ ἐγράφησαν ὑπὸ διαφόρων συγγραφέων καὶ κατὰ διαφόρους χρόνους, τὸ δὲ τελευταῖον αὐτοῦ τμήμα δέον ν' ἀναχθῆ κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ εἰς περίοδον οὐχὶ μεταγενεστέραν τῆς δευτέρας πεντηκονταετίας τοῦ πέμπτου αἰῶνος, κατὰ τὸ 475 π. Χ. δηλ. — ἐνῶ τὸ ἀρχαιότερον τμήμα δέον ν' ἀναχθῆ εἰς ἐποχὴν κατὰ μίαν πεντηκονταετίαν προγενεστέραν.

Τὸ χειρόγραφον Μπάουερ, ὡς εἶναι ἤδη γνωστόν, εἶναι κατὰ συνείπειαν τὸ ἀρχαιότερον Ἰνδικὸν χειρόγραφον καὶ ἐν τῶν ἀρχαιοτάτων ὅσα ὑφίστανται ἐν τῶν κόσμῳ. Ἀποτελεῖται δὲ ἐκ πέντε διακεκριμένων τμημάτων, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον καὶ πέμπτον εἶναι ἰατρικὰ ἔργα, τὸ δεῦτερον